

Aan de raad,

Onderwerp: Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030

Voorstel:

1. Het Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 vaststellen;
2. Als route naar een afvalloos (Hof van) Twente kiezen voor scenario 1, koploper duurzaamheid;
3. Starten met de stappen 1 en 2 van dit scenario;
4. De kosten van stap 1 en 2 ten laste brengen van de voorziening afvalstoffen;
5. in 2019 een evaluatie uitvoeren en daarna beslissen of stap 3 uitgevoerd moet worden.

1 SAMENVATTING

De gemeenteraad heeft ingestemd met het doel om te komen tot een afvalloos (Hof van) Twente. Dit houdt in dat er in 2030 per inwoner nog maar 50 kg restafval per jaar wordt geproduceerd. Het andere vrijkomende materiaal in de huishoudens wordt gezien als grondstof die belangrijk is voor een circulaire economie.

De gemeenteraad heeft het college verzocht om een plan op te stellen zodat men een keuze kan maken welke richting het afvalbeleid in Hof van Twente zich moet ontwikkelen zodat er in 2030 een afvalloos Twente ontstaat.

Dit plan ligt nu voor u en het college heeft de voorkeur voor scenario 1, koploper duurzaamheid. Dit wordt stapsgewijs ingevoerd, zo snel mogelijk een minicontainer voor PMD (Plastic, Metaal en Drankenkartons) invoeren die tweewekelijks geleegd wordt, daarna per 1 januari 2017 diftar (volume frequentie = betalen per keer dat de minicontainer aan straat wordt geleegd) op de restafval minicontainer invoeren en als laatste stap omgekeerd inzamelen invoeren. Het omgekeerd inzamelen wordt pas na een evaluatie van de eerste stappen ingevoerd.

Omgekeerd inzamelen betekent dat er alleen grondstoffen aan huis worden gehaald en dat het overblijvende restafval gebracht moet worden naar verzamelcontainers.

Het is belangrijk om te weten dat het Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 alleen betrekking heeft op afval wat vrijkomt in huishoudens.

2 VOORGESCHIEDENIS

In 2013 is door IPR Normag het rapport "Naar een afvalloos Twente" opgeleverd. De doelstelling in dit rapport, in 2030 maximaal 50 kg restafval per inwoner, is door de gemeenteraad omarmd. Dit is door elke gemeenteraad in de regio Twente gedaan en Twente wil dus afvalloos worden. In die tijd zijn er door Twente Milieu, voor Hof van Twente, een aantal rapporten gemaakt over onderwerpen rond afvalinzameling (zie hiervoor de bijlagen). In de periode daarna is er vooral reactief beleid uitgevoerd. Vanuit de gemeenteraad is er op aangedrongen om nu te komen tot een plan waarmee zij keuzes kan maken voor de toekomst.

Het college heeft hiervoor de Jonge Milieu Advies benaderd en zij hebben het Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 geschreven. Het Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 is bij dit raadsvoorstel bijgevoegd. Hierin staan ook de andere relevante ontwikkelingen beschreven (blz. 12 en verder van het rapport).

3 WETTELIJKE GRONDSLAG

Wet Milieubeheer.

4 INHOUD VOORSTEL

4.A Wat willen we bereiken?

Het doel is om te komen tot een afvalloos (Hof van) Twente. Daarnaast wil de gemeenteraad naar een actief afvalbeleid en niet meer reactief en afwachtend zijn. In het bijgevoegde Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 zijn een aantal scenario's op hoofdlijnen uitgewerkt. De verwachte resultaten zijn als volgt:

	Scenario 1 koploper duurzaamheid		Scenario 2		Scenario 3 Financieel voordeligst	Scenario 4	
	Stap 1 / 2 Minicontainer PMD (2- wekelijks) diftar rest (2- wekelijks)	Stap 3 Minicontainer PMD (2- wekelijks), diftar rest en omgekeerd inzamelen	Stap 1 / 2 Frequentie restafval omlaag, minicontainer PMD	Stap 3 Frequentie restafval omlaag, minicontainer PMD en omgekeerd inzamelen	Diftar restafval	Stap 1 / 2 Minicontainer PMD (4- wekelijks), diftar rest (4- wekelijks)	Stap 3 Minicontainer PMD (4- wekelijks), diftar rest en omgekeerd inzamelen
Restafval, kg/inw	148	121	205	177	150	160	134
Daling restafval t.o.v. huidige situatie kg/inw	-80	-108	-23	-52	-78	-68	-95
Daling restafval %	-35%	-47%	-10%	-23%	-34%	-30%	-41%
Verwachte opbrengst per huishouden	-€ 33,65	-€ 33,79	-€14,69	-€ 14,89	-€ 51,19	-€ 35,92	-€ 21,71

Tabel pagina 4 van het rapport

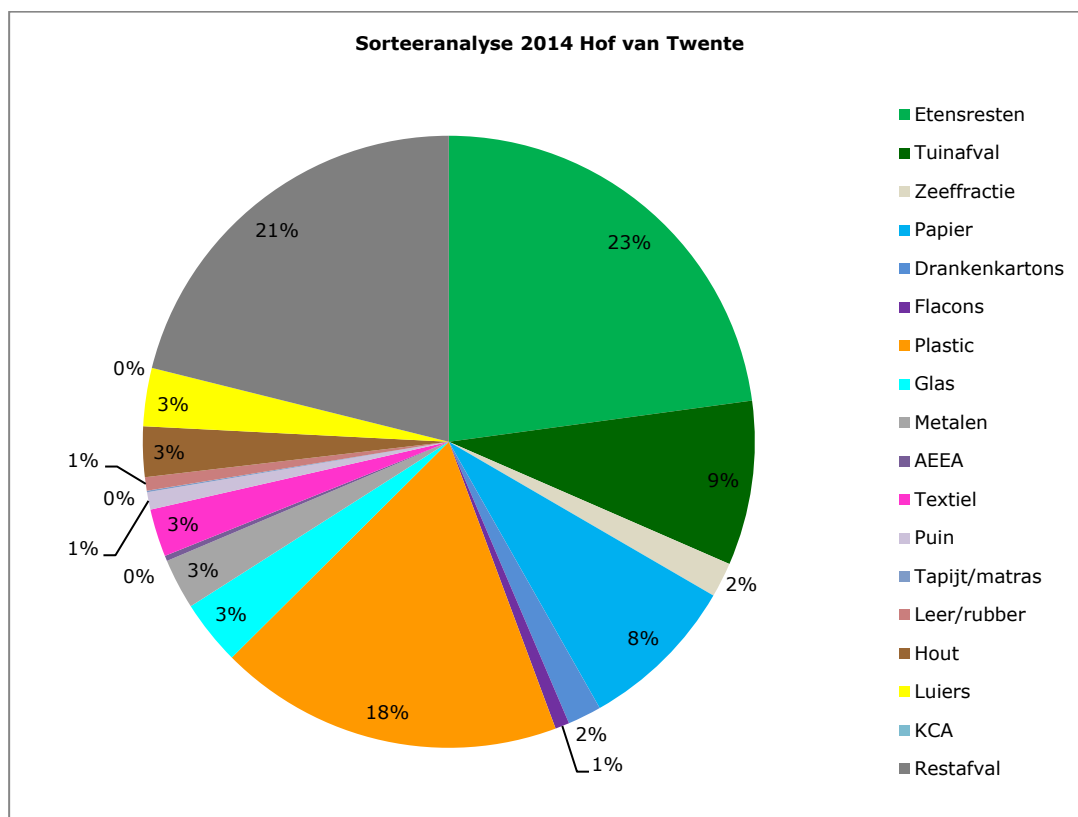
Het college heeft de voorkeur voor scenario 1 koploper duurzaamheid, waarmee in een redelijk korte termijn overgegaan kan worden tot een verandering in de inzamelstructuur, beleving en gedrag bij de inwoners. In eerste instantie wordt de inzameling van grondstoffen (PMD) geoptimaliseerd. Waardoor het scheidingsgedrag van burgers groter wordt. De tweede stap is een financiële prikkel en als derde stap worden alleen nog maar grondstoffen opgehaald. Daarvoor moet de bewustwording bij de inwoners van Hof van Twente op het gebied van afvalscheiding wel vergroot worden, waarbij communicatie een grote rol gaat spelen.

4.B Wat gaan we ervoor doen?

We gaan de afvalinzameling stapsgewijs ombouwen tot grondstoffeninzameling waarbij op termijn er helemaal geen afval meer wordt ingezameld. Het afval dat dan nog vrijkomt in huishoudens is dan zo weinig dat het geen moeite meer hoeft te zijn om naar een verzamelvoorziening te brengen. Wel worden de grondstoffen aan huis opgehaald.

Het voorgestelde scenario wordt stapsgewijs ingevoerd. In eerste instantie wordt de inzameling van PMD verbeterd door bij alle laagbouwwooningen een PMD-minicontainer uit te zetten. Deze minicontainer vervangt dan de huidige zakken voor het PMD. Door het invoeren van deze derde minicontainer bij de huishoudens zal er naar verwachting een beter scheidingsgedrag optreden omdat het eenvoudiger wordt om te scheiden.

Stap 2 van dit scenario betekent dat er diftar wordt ingevoerd op het restafval. De inzamel-frequentie van het restafval wordt niet aangepast. Dat betekent dat net als nu elke 14 dagen de restafval minicontainer aangeboden kan worden. De verwachting is dat door de invoering van de prijsprikkel mensen nog bewuster hun afval gaan scheiden.

Figuur 1: Sorteeranalyse 2014, gemiddeld 205 kg per minicontainer totaal komt er nu 229 kg afval per inwoner per jaar vrij, dat is dus inclusief het afval wat niet in de restafval minicontainer komt.

Zoals uit de sorteeranyses blijkt zit er in het rest afval ca. 32 % materiaal dat eigenlijk in de gft minicontainer thuis hoort (etensresten en tuinafval). Daarnaast zit er nog ca. 24 % materiaal dat in de PMD-minicontainer hoort (plastic, metaal en drankenkartons) en nog ca. 8 % papier. Dit is samen bijna 2/3 deel van het aanbod in de restafval minicontainers.

Het is niet mogelijk om al dit materiaal uit de restafval minicontainer te krijgen, maar de combinatie van een PMD-minicontainer (gemak) en diftar (prijsprikkel) levert naar verwachting al een afval reductie op van 35 % en een gemiddelde daling van de kosten van € 33 per huishouden. Doel van deze twee stappen is een eerste gedragsverandering bewerkstelligen bij de inwoners van Hof van Twente. De invoering van diftar op het restafval is noodzakelijk om bij zoveel mogelijk inwoners van Hof van Twente deze gedragsverandering te bewerkstelligen. De invoering van een PMD-minicontainer maakt het scheiden van afval al een stuk makkelijker, maar geeft zeker niet de gewenste gedragsverandering waarmee in 2030 een afvalloos (Hof van) Twente kan worden gehaald.

Stap 3 betekent dat het restafval niet meer aan huis wordt opgehaald, maar dat de inwoners van Hof van Twente hun restafval naar een verzamelcontainer gaan brengen. Deze stap wordt dan verder in de tijd ingevoerd, na evaluatie door de gemeenteraad. De keuze voor deze stap kan in een volgende raadsperiode gemaakt worden, als er voldoende ervaring is opgedaan met de eerste 2 stappen. De verwachting is dat na het invoeren van omgekeerd inzamelen er nog een betere scheiding van de afvalstromen optreedt, tot ca. 47% reductie. De kosten zullen niet veel meer dalen, vooral omdat er voor dit scenario geïnvesteerd moet worden in ondergrondse restafvalcontainers.

Door de stapsgewijze invoering is het ook mogelijk om 2016 te gebruiken om de open einden voor diftar goed te dichten. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld de verzamelcontainers zonder toegangscontrole en het afvalbrengpunt. Daarnaast kan 2016 worden gebruikt voor communicatie over afval en bewustwording van de inwoners van Hof van Twente op het gebied van afval.

Voor stromen die hier niet zijn genoemd treden er geen verandering op in de inzameling. Voor oudpapier heeft de gemeenteraad aangegeven dat dit niet veranderd hoeft te worden omdat de inzameling hiervan goed verloopt. Textiel kan opgenomen worden in milieueilandjes, waarbij herbruikbare kleding nog steeds ingezameld kan worden.

4.C Wat mag het kosten?

De invoering van scenario 1, koploper duurzaamheid, betekent dat er eenmalig € 576.190 geïnvesteerd moet worden. Dit bedrag bestaat voor het grootste deel uit het aanschaffen en uitzetten van minicontainers voor PMD-afval (stap 1).

Per 1 januari 2015 bedraagt de voorziening € 1.186.451. In de meerjarenbegroting 2015 – 2019 wordt uitgegaan van een onttrekking van € 1.149.191. Hierin is meegenomen de tot en met 2017 besloten korting van 5 % op de afvalstoffenheffing gegeven (dat is € 176.000 per jaar).

Als we scenario 1, koploper duurzaamheid, gaan doorvoeren zal dit met ingang van 1 januari 2018 leiden tot een kostenbesparing van ca. € 33 per huishouden. Uitgaande van 14.575 huishoudens levert dit een besparing op van € 486.981. De invoering van de PMD-minicontainer zal hiervan ongeveer 40 % van deze daling bewerkstelligen. Dat betekent dat eind 2016 er een daling van de afvalbeheerkosten met ca. € 13 wordt bewerkstelligd. Per 1 januari 2017 dus een besparing van 14.757 maal € 13 is € 189.475.

Een en ander houdt in dat de voorziening afvalstoffen voldoende is om de eenmalige kosten ad. € 576.190 ten laste van de voorziening te brengen.

Bij de invoering van diftar zullen de besparingen en de stand van de voorziening worden meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de tarieven. Jaarlijks zal eventuele aanpassing van de tarieven, zoals gebruikelijk, plaatsvinden bij de vaststelling van de betreffende begroting.

Verloop van de voorziening afvalstoffen:

	Stand 1 januari	Geraamde onttrekking bij begroting	Geraamde onttrekking investeringen Beleidsplan	Storting gevolgen beleidsplan	Stand 31 december
2015	1.186.451	-292.551	-419.190		474.710
2016	474.710	-345.651	-157.000	189.475	161.534
2017	161.534	-345.651		486.981	302.864
2018	302.864	-165.338		486.981	624.507
2019	624.507	-165.338		486.981	946.150

Het invoeren van omgekeerd inzamelen levert, naar verwachting daarna geen noemenswaardige besparing meer op omdat er op dat moment geïnvesteerd moet worden in ondergrondse restafvalcontainers

4.D Wat is het alternatief?

Kiezen voor 1 van de andere genoemde scenario's. Of niet wat te doen en een reactief afvalbeleid te blijven volgen.

De andere geschetste scenario's geven ook een verlaging van het restafval, alleen is deze verlaging niet direct zoveel als noodzakelijk is om te komen tot een afvalloos (Hof van) Twente.

Scenario 3, financieel voordeligst, alleen diftar op het restafval, levert het meeste financieel voordeel op, maar levert niet de gewenste daling in de hoeveelheid restafval. De verwachting is dat de daling van de hoeveelheid restafval in dezelfde orde van grootte komt te liggen als bij scenario 1A. Ook wordt het hiermee de inwoners van Hof van Twente niet makkelijker gemaakt om afval te scheiden. Qua invoering moet er in dit scenario ook gedacht worden aan 1 januari 2017. Technisch is diftar waarschijnlijk wel snel te realiseren, maar het blijkt uit andere invoeringstrajecten dat vooral communicatie veel aandacht en dus tijd vergt. De meeste invoertrajecten van diftar gaan uit van 1 jaar of langer.

Scenario 2, PMD-minicontainer en lagere inzamelfrequentie restafval, geeft een lagere kostenreductie en ook een lagere afvalreductie dan scenario 1. Wel kan hier eventueel nog een andere keuze gemaakt worden in de inzamelfrequentie. De gekozen frequentie van 3 weken voor de inzameling van restafval is gekozen om toch een redelijk hoog service niveau te houden.

Scenario 4, 4-wekelijks PMD en 4-wekelijks restafval, geeft naar verwachting een iets lagere afvalreductie dan scenario 1, maar wel een iets hogere kostenreductie in de eerste stap als er daarna nog wordt overgegaan tot omgekeerd inzamelen zal de kostenreductie minder worden dan bij scenario 1 terwijl de afvalreductie ook achterblijft.

De doelstelling is echter om een zo groot mogelijke afvalreductie te realiseren, waarbij de kostenreductie op de tweede plaats komt. De lagere afvalreductie heeft te maken met de inschatting dat het 4-wekelijks inzamelen van PMD waarschijnlijk toch niet voldoende zal zijn als dit met minicontainers gaat gebeuren, vanwege de ruimte die er in de minicontainers beschikbaar is.

Ook is er natuurlijk nog steeds de mogelijkheid om geen wijzigingen aan te brengen in de inzamelstructuur. Alleen betekent dit dat er geen veranderingen in gedrag bij de inwoners van Hof van Twente zullen ontstaan en Hof van Twente niet afvalloos gaat worden.

Als laatste kan natuurlijk worden ingezet op nascheiding (dus 1 minicontainer bij de woningen waarin alle afvalstoffen gaan en dan ergens anders scheiden), maar dit is alleen tegen zeer hoge kosten te realiseren. Bij Twence is geen nascheidingsinstallatie, die zou dan voor Hof van Twente gebouwd moeten worden, een andere partij is gezien de aandeelhoudersovereenkomst met Twence vrijwel onmogelijk. Deze optie is in het Afvalstoffenbeleidsplan 2015-2030 dan ook niet onderzocht.

4.E Wat is het risico?

In eerste instantie is er een risico van weerstand bij de inwoners van Hof van Twente voor een 3^e minicontainer bij huis. De ervaringen bij andere gemeenten zijn echter positief op dat gebied.

Dan is er een risico voor de invoering van diftar. Hierbij moeten een aantal "lekken" nog gesloten worden. Maar door diftar per 1 januari 2017 in te voeren moet dat lukken. Ook communicatie is dan goed vorm te geven en levert dan geen groot risico op.

Een andere keuze maken levert het risico op dat het halen van de doelstelling afvalloos (Hof van) Twente niet gehaald wordt.

4.F Hoe ziet de vervolgprocedure er uit?

De keuze voor scenario 1, koploper duurzaamheid, stap 1 en 2 betekent dat er zo snel mogelijk een opdracht aan Twente Milieu gegeven wordt om ervoor te zorgen dat er mini-containers voor PMD worden uitgezet bij alle huishoudens in Hof van Twente. Daarnaast zal er een projectplan gemaakt worden voor de invoering van diftar op het restafval per 1 januari 2017. Ook moet er voor de invoering van diftar op dat moment voldoende capaciteit in de organisatie worden vrijgemaakt of tijdelijk worden ingehuurd. Invoering van diftar betekent vooral goed communiceren om duidelijk te maken wat dit voor de inwoners kan betekenen en om duidelijk te maken hoe men zelf een tarief kan beïnvloeden.

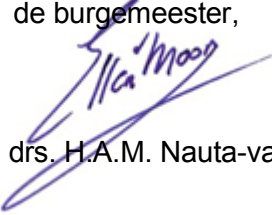
De gemeenteraad zal geïnformeerd worden over het projectplan en de uitvoering, daarnaast heeft de gemeenteraad natuurlijk het mandaat over de afvalstoffenheffing, dit onderwerp komt dan ook in de gemeenteraad aan de orde voordat diftar definitief actief wordt.

5 COMMUNICATIE

Bij het plaatsen van een PMD-minicontainer hoort ook een stuk communicatie. Het moet bij onze inwoners wel duidelijk worden wat het doel van deze minicontainer is. De communicatie-uitgingen hiervoor worden ontworpen na een positief besluit van de gemeenteraad. Daarnaast zal er bij stap 2, de invoering van diftar, ook een goede communicatie noodzakelijk zijn. Dit zal bij de invoering van diftar verder uitgewerkt worden.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente
de secretaris, de burgemeester,

mr. G.S. Stam

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Registratienummer	: 545344
Onderdeel programmabegroting	: Programma 4. Leefomgeving
Behandeld door	: Eef Agteresch, Openbare werken
Datum besluitvorming door B&W	: 26 mei 2015
Bijlagen	: Afvalstoffenbeleidsplan met bijlagen.
Ter inzage gelegde stukken	: geen

ontwikkeling samenstelling en hoeveelheid restafval in minicontainers

